

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **E. E.**, zastoupena JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Štěpánská 633/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2015, č. j. 49 Az 80/2013 - 69,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně - advokátce JUDr. Anně Doležalové - **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka 3.400 Kč, která jí bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

### O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze (dále také „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 15. 9. 2015, č. j. 49 Az 80/2013 - 69, zamítl žalobu podanou žalobkyní E. E. proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 21. 11. 2013, č. j. OAM - 256/LE – BE02 - HA08-2013, kterým nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“).

Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že žalobní body v projednávané věci směřují proti úsudkům žalovaného správního orgánu ohledně azylových důvodů ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu a ust. § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona.

Žalobkyně v projednávané věci především skutkově tvrdila, že se v roce 2004 stala předmětem výhrůžek v důsledku své politické činnosti [§ 12 písm. a) zákona o azylu], jež spočívala v podpoře Demokratické strany Mongolska (dále jen „DSM“) proti Mongolské lidové revoluční straně (dále jen „MLRS“), neboť v rámci volební kampaně v roce 2004 poukazovala na nezákonnou činnost MLRS. Jakkoli sice netvrdila, že by snad původcem těchto výhrůžek byla MLRS sama, domnívala se, že osoby, které jí vyhrožovaly, byly příslušníky této strany. Se zřetelem k tomu, že obě strany po těchto volbách vytvořily koaliční vládu, která se rozpadla až v roce 2006 a žalobkyně opustila Mongolsko 22. 12. 2004, je velmi nepravděpodobné, že by žalobkyně byla pronásledována z důvodu podpory jedné ze stran vládní koalice. Tytéž úvahy platí, i pokud jde o důvod pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně se sice nepokusila obrátit na státní orgány země původu se žádostí o ochranu, ale přehlíží, že v době, kdy byla terčem výhrůžek, DSM, kterou podporovala, byla součástí vládní koalice. Případný pokus žalobkyně v uvedeném směru tedy nebyl na první pohled bezúspěšný. Byly-li by původci výhrůžek žalobkyni ryze soukromé osoby nespojené se státní mocí, mohlo by jít o azylově významné pronásledování za předpokladu ohrožení života či svobody jen tehdy, jestliže by je státní moc podporovala, tolerovala, případně by nebyla schopna proti nim zakročit. Nic z uvedeného ale nebylo prokázáno. Nelze ani přehlédnout, že skutkové důvody, na kterých žalobkyně buduje závěr o důvodech pro udělení azylu, nastaly téměř devět let před podáním žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Žádné další skutečnosti, které měly nastat až později, žalobkyně netvrdí, s výjimkou dohadů a zprostředkovaných informací o tom, že snad neznámé osoby, které jí vyhrožovaly, na ni nezapomněly. Uplynulo-li tedy od odchodu žalobkyně ze země jejího původu do podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany téměř devět let, sotva mohla žalobkyně očekávat, že při úvaze o azylově významných důvodech bude odhlédnuto od poměrů žalobkyně v době, kdy požádala o udělení mezinárodní ochrany.

Jde-li o důvody doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, obavy žalobkyně se zakládají na týchž skutkových tvrzeních, jaká byla předmětem hodnocení z hlediska azylových důvodů.

Obavy žalobkyně neobstojí v testu reálného nebezpečí z obdobných důvodů, pro něž neobstály z azylově významných hledisek. Je tomu tak proto, že se s ohledem na politické poměry v zemi původu žalobkyně nejeví jako reálné, že by žalobkyně byla vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy v důsledku podpory jedné z vládních stran ve volební kampani před volbami konanými v roce 2004. Jednání soukromých osob vůči žalobkyni by bylo možno považovat za pronásledování jen tehdy, pokud by se státní orgány vůbec nesnažily námitky žalobkyně vyřídit a žalobkyně by neuspěla ani se stížností na takový postup a na kriminální činnost soukromých osob u instančně nadřazených orgánů nebo u jiných orgánů povolaných k ochraně občanů. Neučinila-li proto žalobkyně oznámení u státních orgánů nebo u nevládních institucí, nelze dospět k závěru, že by jí tvrzené protizákonné jednání soukromých osob bylo státem podporováno a trpěno nebo že by státní orgány proti němu nebyly schopny poskytnout ochranu. Nelze ani odhlédnout od délky doby, která uplynula od okamžiku, kdy měly nastat skutkové okolnosti vyličené žalobkyní.

pokračování

Žalobkyně ve své žalobě netvrdí žádné překážky, které by jí nebo jejímu manželovi bránily v návratu do země původu. Zcela obecně jen vytýká žalovanému správnímu orgánu, že se v poměru k důvodům doplňkové ochrany nezabýval možnými skutkovými překážkami vedení rodinného života žalobkyně a jejího manžela v Mongolsku, byť sama žádnou konkrétní překážku neuvedla. Jakkoli žalovaný vycházel z výsledků rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyjádřených v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, dílem již překonaných závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, sp. zn. 5 Azs 7/2012, zabýval se okolnostmi významnými z hlediska práva žalobkyně na respekt k jejímu soukromému a rodinnému životu i při úvaze o důvodech pro udělení doplňkové ochrany. Z tohoto hlediska se žalovaný s důvody udělení doplňkové ochrany vypořádal a v odůvodnění rozhodnutí přesvědčivě vyložil, že žalobkyni se skýtají možnosti postupu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jež nelze dobře nahradit udělením mezinárodní ochrany.

Z výše uvedených důvodů proto krajský soud žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, kterou opřela o ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka musí znovu konstatovat, že přibližně v roce 2004 byla opakovaně kontaktována neznámými lidmi a bylo jí vyhrožováno pro politickou činnost. Pronásledování probíhalo bez ohledu na skutečnost, že se v mezidobí stala DSM součástí vládní koalice s MLRS. Jednalo se o velmi křehkou koalici, neboť žádná z volebních stran nedisponovala parlamentní většinou. Tato situace se odrazila v rivalitě mezi oběma stranami a vyústila v pozdější rozpad koalice. V žádném případě proto není možné považovat situaci po volbách za stabilizovanou a pouze na základě účasti DSM ve vládní koalici vyloučit další pronásledování příznivců DSM ze strany členů MLRS. O tom svědčí skutečnost, že její kamarádka, která se rovněž aktivně podílela na volební kampani, byla až v roce 2009 napadena a znásilněna.

Správní orgán však v každém případě hodnotil existenci jejího pronásledování k nesprávnému časovému okamžiku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 2/2004). Je skutečností, že o udělení mezinárodní ochrany požádala až po svém dlouhodobém pobytu v České republice. To ale nic nemění na faktu, že existence pronásledování měla být hodnocena k období jejího odchodu z vlasti, tedy k situaci v roce 2004, a nikoliv k pozdějším datům. Výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu rovněž nevylučuje časový odstup mezi odchodem z vlasti a podáním žádosti o udělení azylu a pouze konstatuje, že zpravidla je žádost o udělení mezinárodní ochrany podávána v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu. Z tohoto důvodu se měl správní orgán zaměřit na poměry v Mongolsku v době jejího odchodu, tedy v roce 2004.

Na státní orgány země původu se neobrátila se žádostí o pomoc před pronásledováním proto, že v době jejího zapojení na podporu DSM byla u moci právě strana, jejíž členové jí vyhrožovali. S ohledem na propojenost politiky a bezpečnostních

složek v Mongolsku je přesvědčena, že by jí pomoc před kriminálním jednáním členů v té době vládnoucí strany nebyla poskytnuta.

Nemůže také souhlasit se závěrem krajského soudu, že v žalobě ani neuvedla žádnou skutkovou překážku vedení rodinného života v Mongolsku, že tak nedošlo k porušení jejího práva na rodinný život dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a že proto nejsou dány důvody k udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Je tomu tak proto, že již v žalobě uváděla, že s manželem pobývají již dlouhou dobu v České republice, kde pracují a jsou dobře integrováni. Správní orgán v duchu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 – 31, tyto skutečnosti dostatečně neposoudil a omezil se pouze na konstatování, že rodinný život mohou manželé vést v zemi původu, aniž by však zkoumal faktickou proveditelnost takového kroku.

Krajský soud se posléze vůbec nezabýval jí předloženými důkazy, tedy osobními poznámkami, identifikačním průkazem a články o politické situaci v zemi, vše v mongolském jazyce, a vůbec se k nim nevyjádřil. Přitom z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 – 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 – 100, a ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 – 123) vyplývá, že sice správní soud není povinen provést všechny důkazy navrhané účastníkem řízení, je však vždy povinen sdělit, z jakých důvodů je neprovedl.

Stěžovatelka z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalované Ministerstvo vnitra v písemném vyjádření ke kasační stížnosti především uvedlo, že správní rozhodnutí a rozsudek krajského soudu jsou v souladu se zákonem. Je však třeba zdůraznit i podstatnou skutečnost, že stěžovatelka podala svou žádost o udělení mezinárodní ochrany až po téměř devítiletém pobytu na území České republiky, aby se tak vyhnula správnímu vyhoštění, které jí bylo uloženo dne 20. 10. 2012. Nelze také odhlédnout od toho, že od roku 2004 se podstatně změnila i vnitropolitická situace v Mongolsku. V posledních parlamentních volbách v roce 2012 se vítězkou těchto voleb stala právě DSM, která vytvořila vládní uskupení s Koalicí spravedlnosti. Ojedinelý a navíc nedoložený výhružný telefonát uskutečněný před téměř devíti lety nemůže být proto důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Současnou situaci v zemi původu je třeba posuzovat ve vztahu k udělení azylu i k udělení doplňkové ochrany. Vydané rozhodnutí není ani v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, protože v tomto řízení se projednává žádost o udělení mezinárodní ochrany a nikoliv vycestování stěžovatelky z České republiky (navíc společný rodinný život mohou manželé realizovat i v zemi původu). Žalované Ministerstvo vnitra proto ze shora uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a osobou k tomu oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a že je zastoupena advokátkou JUDr. Annou Doležalovou, MBA, která má

pokračování

vysokoškolské právnické vzdělání, jež je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se poté ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, t. j. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotné právního postavení stěžovatele.*

Nejvyšší správní soud má za to, že stěžovatelka ve své kasační stížnosti namítá taková pochybení krajského soudu, která nesplňují kriteria přijatelnosti tohoto mimořádného opravného prostředku uvedená shora.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti především namítá vadné hodnocení existence jejího pronásledování k nesprávnému časovému okamžiku, byť o udělení mezinárodní ochrany požádala až po svém dlouhodobém pobytu v České republice, protože existence pronásledování měl být hodnocena k období jejího odchodu z vlasti, tedy k situaci v roce 2004, a nikoliv k pozdějším datům. Navíc rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 2/2004, nevylučuje časový odstup mezi odchodem z vlasti a podáním žádosti o udělení azylu a jen konstatuje, že zpravidla je žádost o udělení mezinárodní ochrany podávána v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu.

Nejprve je třeba poukázat na to, že krajský soud vycházel při posuzování skutkových okolností, ze kterých stěžovatelka budovala své závěry o důvodech pro udělení azylu, ve skutečnosti ze stavu k roku 2004, tedy z okolností, jež nastaly téměř před devíti lety před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Je tomu tak proto, že stěžovatelka žádné další skutečnosti, které měly nastat, netvrdí, a ani nemůže tvrdit, neboť od roku 2004 byla nepřetržitě v České republice (snad jen s výjimkou zprostředkovaných informací, že na stěžovatelku neznámé osoby nezapomněly). Navíc ovšem i dřívější

skutkové okolností zůstaly jen v obecné rovině. V tomto směru je výhrada stěžovatelky nedůvodná.

Je skutečností, že Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 3. 3. 2004, č. j. 2 Azs 12/2004 - 40, dostupném na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), právní větu, že: „*Udělení azylu podle ustanovení § 12 je vázáno na objektivní přítomnost pronásledování jako skutečnosti definované v § 2 odst. 6 zákona o azylu nebo na odůvodněný strach z této skutečnosti, a to v obou případech v době podání žádosti o azyl, tedy zpravidla v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu. Překážka vycestování se naopak vztahuje typicky k objektivním hrozbám po případném návratu žadatele o azyl do země původu, vztahuje se tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím ve zcela odlišném čase*“.

Poukazuje-li však stěžovatelka na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu uvedeného shora, zjevně sama nedoceňuje časový odstup mezi okamžikem, kdy opustila zemi svého původu a dobou podání žádosti o mezinárodní ochranu.

Nelze především nevidět, že stěžovatelka přicestovala do České republiky v prosinci roku 2004 zcela legálně a o udělení mezinárodní ochrany formou azylu požádala až dne 23. 9. 2013, tedy po několikaletém nelegálním pobytu v České republice, a v době, kdy jí zcela reálně hrozilo správní vyhoštění na základě rozhodnutí ze dne 20. 10. 2012. Se zřetelem k této skutečnosti potom vzniká otázka, jak pocitovala stěžovatelka jí tvrzené „pronásledování z politických důvodů“ v Mongolsku, které mělo spočívat v ojedinělém a ještě nedoloženém výhrůžném telefonátu neznámých osob, který se stal již v roce 2004, o němž se domnívá, že byl realizován členy MLRS, tedy strany, proti níž ve volební kampani vystupovala, když o udělení azylu požádala až 23. 9. 2013. Odpověď na tuto otázku dává rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50, dostupný na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), který uvedl: „*Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepocitoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutečného stavu věci*“. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka na otázku správního orgánu při pohovoru dne 1. 10. 2013, proč nepožádala dříve o udělení mezinárodní ochrany, odpověděla, že se obávala prozrazení této skutečnosti do Mongolska, je zřejmé v souvislosti délkou nelegálního pobytu a s udělením správního vyhoštění, že tak činila úmyslně. Jinak řečeno, z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatelka jí tvrzené „pronásledování“ v roce 2004 nepocitovala nijak palčivě a tíživě, když o udělení mezinárodní ochrany požádala až v roce 2013. Uplynulo-li tedy podle krajského soudu od odchodu stěžovatelky ze země jejího původu do podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany téměř devět let, sotva mohla stěžovatelka očekávat, že při úvaze o azylově významných důvodech bude odhlédnuto od jejích poměrů v době, kdy skutečně požádala o udělení mezinárodní ochrany. Je tomu tak i proto, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, „*Nebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006,

pokračování

č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, dostupný na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). To ovšem neznamená, že krajský soud ve skutečnosti nevycházel ze skutkových okolností z roku 2004, ale že současně musel vzít v úvahu i poměry stěžovatelky v době, kdy skutečně požádala o udělení mezinárodní ochrany. Jiný výklad by byl absurdní. Výše uvedené závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2004, č. j. 2 Azs 12/2004 - 40, ohledně časového okamžiku přítomnosti existence pronásledování u udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, je třeba v této věci, kde je odstup téměř devíti let od opuštění země původu do podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, vyložit tak, že tento judikát lze plně aplikovat v těch případech udělení azylu, pokud žádost o udělení azylu je podána v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu, případně ještě v reálné době odpovídající uvedenému cíli (*arg. v době podání žádosti o azyl, tedy zpravidla v době bezprostředně následující po odchodu ze země původu*).

Ve světle závěrů již citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, dostupného na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz) je proto nutno považovat žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany formou azylu za účelovou, neboť ji podala až dne 23. 9. 2013, tedy po uplynutí téměř devíti let poté, co opustila zemi původu (prosinec 2004), a navíc pod hrozbou realizace uloženého správního vyhoštění.

Výše uvedený judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, v dalším znění, podle něhož: „*Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu brozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu*“ dává odpověď i na tvrzení stěžovatelky, že se neobrátila s žádostí o pomoc před údajným pronásledováním na státní orgány země původu, kde by jí tato pomoc nebyla poskytnuta s ohledem na vzájemnou propojenost v té době vládnoucí strany a bezpečnostních složek v Mongolsku. Třeba však znovu poukázat na to, že stěžovatelkou tvrzené „pronásledování z politických důvodů“ mělo spočívat v ojedinělém a navíc nedoloženém výhrůžném telefonátu neznámých osob, který se stal v roce 2004, o němž se stěžovatelka jen domnívá, že byl realizován členy strany MLRS, proti níž ve volební kampani vystupovala. Stěžovatelka v této souvislosti ale přehlíží, že v době, kdy měla být terčem výhrůžek, byla DSM, kterou podporovala, součástí vládní koalice s MLRS. Z toho vyplývá, že případný pokus stěžovatelky vyhledat v uvedeném směru pomoc u státních orgánů země původu nebyl na první pohled bezúspěšný, jak tvrdí. Jestliže tak ale neučinila, nebylo možno obecné tvrzení stěžovatelky o obavách z pronásledování v zemi původu, bez prokázání existence takového pronásledování, podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.

Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že nedošlo k porušení jejího práva na rodinný život dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a že proto nejsou dány důvody k udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Již v žalobě ale uváděla, že s manželem pobývají dlouhou dobu v České republice, kde pracují a jsou dobře integrováni. Správní orgán přitom v duchu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 - 31, tyto skutečnosti dostatečně neposoudil a omezil se pouze na konstatování, že rodinný život mohou manželé vést v zemi původu.

Nejprve je třeba předeslat, že v tomto řízení jde o udělení mezinárodní ochrany stěžovatelce a nikoliv ještě o její vycestování.

Správní orgán z tohoto hlediska dospěl k závěru, že stěžovatelce nehrozí žádné nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, z důvodu podání žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany v České republice či jejího několikaletého pobytu v zahraničí. Z tohoto hlediska se žalovaný správní orgán podrobně vypořádal s důvody neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a v této souvislosti přesvědčivě vyložil, že se stěžovatelce nabízí možnosti postupu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jež nelze dobře nahradit udělením mezinárodní ochrany.

Krajský soud v napadeném rozsudku jasně naznačil, že stěžovatelka měla svůj pobyt v České republice z hlediska dalšího soužití s manželem a vedením rodinného života legalizovat primárně prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Obecně platí, že důvody doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců jsou subsidiární vůči pobytovým oprávněním podle shora uvedeného zákona o pobytu cizinců, neboť tento zákon obsahuje speciální právní prostředek, kterým se může stěžovatelka domáhat svých tvrzených práv. Zásadní v tomto směru je zjištění správního orgánu obsažené v žalobou napadeném správním rozhodnutí, a to, že stěžovatelka má v Mongolsku rodiče, s nimiž je v kontaktu a k nimž se může i vrátit (stěžovatelka při pohovoru dne 1. 10. 2013 k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že má v zemi původu matku, s kterou krátce před pohovorem telefonovala). Má-li tedy manžel stěžovatelky povolen dlouhodobý pobyt na území České republiky a budou-li mít nadále zájem žít společně i v budoucnu, mohou tak učinit v místě, kde budou mít oba povolen pobyt, jež nemusí být výhradně na území České republiky. Žalovaný správní orgán proto správně konstatoval, že takovým místem je i jejich země původu, kde pro ně existuje prostředí ne neznámé, kde žijí i rodiče stěžovatelky a kde jim nehrozí žádné nebezpečí vážné újmy. V případě, že stěžovatelka hodlá vést svůj další rodinný život na území České republiky, nic jí nebrání v tom, aby využila zákonných prostředků k možnému odstranění tvrdosti rozhodnutí o jejím správním vyhoštění podle ust. § 122 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, a následně využila i dalších institutů, které upravují příslušná ustanovení tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud ostatně opakovaně judikoval (srov. např. rozsudek ze dne 26. 7. 2006, sp. zn. 7 Azs 81/2006, dostupný na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), že „*Nejvyšší správní soud vychází při svém rozhodování z toho, že poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávním, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu*



pokračování

*porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je proto aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování“.*

U stěžovatelky tedy nedošlo k porušení jejího práva na rodinný život dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak namítá ve své kasační stížnosti.

Stěžovatelka posléze namítá ve své kasační stížnosti i to, že se krajský soud vůbec nezabýval jí předloženými důkazy, tedy osobními poznámkami, předloženým identifikačním průkazem a články o politické situaci v zemi, vše v mongolském jazyce, a vůbec se k nim nevyjádřil. Přitom z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 – 108, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 – 100, a ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 – 123) vyplývá, že sice soud není povinen provést všechny důkazy navrhané účastníkem řízení, je však vždy povinen odůvodnit, z jakých důvodů je neprovedl.

Stěžovatelka námitku v uvedeném znění však nevznesla v podané žalobě, resp. v jejím doplnění ze dne 14. 1. 2014, ale poprvé až v kasační stížnosti ze dne 25. 9. 2015. Ze spisu sice vyplývá, že stěžovatelka předložila dne 17. 9. 2014 a dne 20. 1. 2015 krajskému soudu kopii členské průkazky stěžovatelky a její vyjádření, ale jen se žádostí o překlad uvedených materiálů, což se později i stalo, nikoliv však s návrhem na provedení důkazu těmito materiály (ostatně jednání, kde by jedině mohl být tento důkaz proveden, se ani nekonalo, protože stěžovatelka v replice k vyjádření žalovaného ze dne 3. 3. 2014 výslovně souhlasila s vydáním rozhodnutí bez nařízení jednání).

Ze strany krajského soudu tedy nedošlo k vadě v řízení, natož k vadě, která by měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (uvedené písemnosti nepřinášejí nic nového, co by nebylo obsahem správního a soudního spisu a nebylo hodnoceno před rozhodnutím).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Za těchto okolností kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelky nepřijatelnou, a proto ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. za použití ust. § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovatelce byla usnesením krajského soudu ze dne 13. 12. 2013, č. j. 49 Az 80/2013 - 15, ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Anna Doležalová, MBA.

Podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7 a ust. § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ust. § 11 odst. 1 písm. d) téže vyhlášky, náleží ustanovené advokátce odměna za jeden úkon právní služby (sepsání odůvodnění kasační stížnosti ze dne 25. 9. 2015) v částce 3.100 Kč, a podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky i náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy částka 3 400 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček  
předseda senátu